

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра трудового, екологічного та аграрного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ ТА ПРАВОВИЙ РЕЖИМ
ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №7 від 31 січня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі
Викладач (-і)	Данилюк Леся Романівна, доц., к.ю.н., доц. кафедри трудового, екологічного та аграрного права
Контактний телефон викладача	Данилюк Леся Романівна (0342) 507822
Е-mail викладача	Данилюк Леся Романівна lesia.danyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/
Консультації	<p>Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, <i>розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри</i> https://ktetap.pnu.edu.ua/-2/</p> <p>Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується виконання індивідуальних науково-дослідних завдань.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі» передбачає вивчення поняття біологічного різноманіття та питань його правової охорони, а також правових засад формування національної екологічної мережі. В межах особливої частини дисципліни аналізуватимуться правові режими об'єктів природно-заповідного фонду, курортних та лікувально-оздоровчих територій, рекреаційних зон, територій, які є місцями перебування або зростання видів тваринного чи рослинного світу, занесених до Червоної і Зеленої книг України, водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, інших складових екомережі, юридична відповідальність за порушення законодавства про збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі.</p> <p>Відповідно до Основних засад (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року, займаючи менше 6 відсотків площі Європи, Україна володіє близько 35 відсотками її біологічного різноманіття. Протягом останніх років спостерігається збільшення кількості видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги України.</p> <p>Україна розташована на перетині міграційних шляхів багатьох видів фауни, через її територію проходять два основні глобальні маршрути міграції диких птахів, а деякі місця гніздування мають міжнародне значення.</p> <p>За роки незалежності площа природно-заповідного фонду збільшилася у два рази, але цього недостатньо для збереження рідкісних і зникаючих видів рослин та тварин, середовищ їх існування.</p> <p>З метою припинення процесів погіршення стану навколишнього природного середовища необхідно збільшити площі земель екомережі, що є стратегічним завданням для досягнення екологічної збалансованості території України. Збільшення площі національної екомережі має насамперед відбуватися в результаті розширення існуючих та створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду.</p> <p>З метою припинення втрат біологічного різноманіття Україна має врахувати рекомендації міжнародних документів щодо перегляду та оновлення законодавчих і нормативних актів щодо біологічного різноманіття.</p> <p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є норми права, які регулюють відносини, що виникають в процесі охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> викладання навчальної дисципліни «Збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі» є сформувати у студентів необхідні юридичні знання щодо особливостей правового режиму біорізноманіття та екологічної мережі; акцентувати їхню увагу на важливості правових інститутів «збереження біорізноманіття» і «формування та функціонування екологічної мережі»; продемонструвати та довести їм зростаючу роль питань збереження</p>	

біорізноманіття і формування та функціонування екологічної мережі; ознайомити їх з найбільш проблемними теоретичними та практичними питаннями, що виникають в процесі охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі; представити їм норми права, які регулюють відповідні відносини; показати значення вказаних норм та їх цінність для людства на шляху до сталого розвитку.

Завданнями вивчення дисципліни «Збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі» є сприяти глибокому засвоєнню студентами нормативно-правових актів, які регулюють відносини у сфері охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі; розвинути у них навички працювати з відповідними документами; навчити їх вмінню застосовувати здобуті теоретичні положення в практичній діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати закони формальної логіки в процесі інтелектуальної діяльності;
- навички роботи в комп'ютерних мережах, збір, аналіз та управління інформацією, навички використання програмних засобів;
- знання та розуміння наукової правничої термінології;
- здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу, вчасно подавати результат.

Фахові компетентності:

- здатність застосовувати в професійній діяльності положення національного, європейського та міжнародного законодавства, що регулює відносини охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- компетентність у загальнотеоретичних проблемах збереження біорізноманіття і формування та функціонування екологічної мережі, питаннях нормотворення та правозастосування у відносинах охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- обізнаність щодо європейського права та проблем гармонізації законодавства України у сфері збереження біорізноманіття і формування та функціонування екологічної мережі із законодавством ЄС;
- здатність кваліфіковано застосовувати акти законодавства у відносинах охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- здатність виявляти правопорушення у сфері збереження біорізноманіття і формування та функціонування екологічної мережі;
- здатність кваліфікованого системного тлумачення законодавства у відносинах охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- здатність приймати обґрунтовані та ефективні управлінські рішення у сфері збереження біорізноманіття і формування та функціонування екологічної мережі.

Програмні результати навчання:

Здатність продемонструвати знання та розуміння:

- норм національного, європейського та міжнародного законодавства, що регулюють відносини охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- специфіки правовідносин охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- особливостей правового механізму та правових принципів охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі;
- ознак правового режиму об'єктів природно-заповідного фонду, курортних та лікувально-оздоровчих територій, рекреаційних зон, територій, які є місцями перебування або зростання видів тваринного чи рослинного світу, занесених до Червоної і Зеленої книг України,

<p>водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, інших складових екомережі; - видів та заходів юридичної відповідальності за порушення законодавства про збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі. вміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - глумачити і застосовувати норми законодавства, що регулюють відносини охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі; - ефективно використовувати норми міжнародних нормативно-правових актів у сфері охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі; - аналізувати підходи до регулювання відносин, що виникають в процесі охорони, використання та відтворення біорізноманіття, формування, збереження та раціонального використання екологічної мережі; - досліджувати міжнародну та вітчизняну практику збереження біорізноманіття і формування та функціонування екологічної мережі. 			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18		
самостійна робота	60		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	081 Право	1	вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
		сам. роб.	
Змістовний модуль 1. Загальна частина			
Тема 1. Біологічне різноманіття та його правова охорона		2	2
Тема 2. Правові засади формування національної екологічної мережі		2	2
Змістовний модуль 2. Особлива частина			
Тема 3. Правовий режим об'єктів природно-заповідного фонду		2	2
Тема 4. Правовий режим курортних та лікувально-оздоровчих територій		2	2
Тема 5. Правовий режим рекреаційних зон			2
Тема 6. Правовий режим територій, які є місцями перебування або зростання видів тваринного чи рослинного світу, занесених до Червоної і Зеленої книг України		2	2
Тема 7. Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги			2
Тема 8. Правовий режим інших складових екомережі			2
Тема 9. Юридична відповідальність за порушення законодавства про збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі		2	2
ЗАГ.:		12	18
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається Положенням про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту		

	Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 10.10.2010 р. (зі змінами та доповненнями) – <i>текст розміщений на сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf</i>
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма студентами <u>одної письмової модульної контрольної роботи</u> . Робота виконується на 8 семінарському занятті. На контрольну виноситься 2 описові завдання, які оцінюються по 15 балів, 1 коротке завдання нормативного змісту, яке оцінюється в 10 балів, 1 завдання з двох дефініцій, яке оцінюється в 10 балів. Максимальний бал за контрольну становить 50. <u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів)</u> студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види індивідуальних завдань <i>знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-2/.</i>
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена р. 4 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Підсумковий контроль	Якщо студент за результатами поточного контролю набрав не менше 50 балів, то набраний ним бал зараховується як підсумковий контроль (залік). <u>Підсумковий контроль – залік</u> у письмовій формі проводиться, якщо студент за результатами поточного контролю набрав менше 50 балів. На залік виноситься 2 описові завдання, які оцінюються по 30 балів, 1 коротке завдання нормативного змісту, яке оцінюється у 20 балів, 1 завдання з двох дефініцій, яке оцінюється у 20 балів. Максимальний бал за залік становить 100 балів.
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань та експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань. https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-2/</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf.</p> <p><u>Відвідування занять</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу. Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені</p>	

Василя Стефаника).

8. Рекомендована література

1. Ващишин М. Я. Правові й організаційні засади формування національної екологічної мережі в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Юриспруденція*. Одеса, 2014. № 10-1. Том 2. С. 52–55.
 2. Ващишин М. Я. Система принципів правового регулювання формування та збереження національної екомережі. *Право і суспільство*. Дніпро, 2015. № 5. Ч. 3. С. 97–103.
 3. Кондратюк Т. М. Правовий режим земель національної екологічної мережі України: дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2019. 233 с.
 4. Проектування і збереження територій мережі Емеральд (Смарагдової мережі). Методичні матеріали: книга / під ред. А. А. Куземко, К. А. Борисенко. Київ: LAT & K, 2019. 78 с.
 5. Рекомендації щодо впровадження в Україні Директиви про оселища Європейського Союзу: стратегічний план дій (2012–2020) / Зінгстра Г., Костишин В., Проць Б., Кагало О., Мочарська Л. Львів: ЗУКЦ, 2012. 60 с.
 6. Смарагдова мережа в Україні: книга / під ред. Л. Д. Проценка. Київ: Хімджест, 2011. 192 с.
 7. Статівка О. О. Правовий режим природно-заповідного фонду як складового елемента екологічної мережі України: дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2018. 230 с.
- Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів міститься в навчально-методичних посібниках:
1. Данилюк Л. Р. Збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі: методичні вказівки і завдання для підготовки до семінарських (практичних) занять студентів денної форми навчання спеціальності 081 Право. Івано-Франківськ, 2018. 19 с.
 2. Данилюк Л. Р. Збереження біорізноманіття та правовий режим екологічної мережі: методичні вказівки і завдання для самостійної роботи студентів денної форми навчання спеціальності 081 Право. Івано-Франківськ, 2018. 14 с.
- <https://ktetap.pnu.edu.ua/денна-форма-навчання-2/>

Викладач:

к.ю.н., доц. Леся ДАНИЛЮК